

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ
РІШЕННЯ

"17" березня 2009 р.	Справа № 17/140-3571 (9/56-1492)
-----------------------------	---

Господарський суд Тернопільської області
у складі судді Андрусик Н.О.

при секретарі судового засідання Грохольській В.В.

розглянув у відкритому судовому засіданні справу

за позовом: Товариства з обмеженою відповідальністю "Горизонт маркетинг-фінанси-логістика" (Horizont marketing-finance-logistika, s.r.o), вул. Богумінська, 788/61, м. Острава-Моравська, Острава, Чеська республіка, в особі представника по довіреності Брик Оксани Миронівни, м. Тернопіль

до відповідача: Товариства з обмеженою відповідальністю "Теркурій-2", м. Тернопіль

про стягнення 7720,00 Євро

за участю представників від:

позивача: Брик О.М., уповноважена, довіреність без номеру від 22.01.08р.;

відповідача: не з'явився;

Представнику позивача роз'яснено права та обов'язки учасника судового процесу у відповідності до приписів ст.ст. 20, 22, 81¹ ГПК України.

Судом в порядку ст. 81¹ ГПК України фіксація судового процесу технічними засобами не здійснювалася через відсутність письмового клопотання сторін.

Товариство з обмеженою відповідальністю "Горизонт маркетинг-фінанси-логістика" (Horizont marketing-finance-logistika, s.r.o), м. Острава-Моравська Острава, Чеська республіка, в особі представника по довіреності Брик О.М., м. Тернопіль, звернулося до господарського суду Тернопільської області 09.04.2008 р. з позовом до Товариства з обмеженою відповідальністю "Теркурій-2", м. Тернопіль, про стягнення 7 720,00 євро за поставлену продукцію відповідно до виставленого рахунку фактури (invoice) № 110211643 та міжнародної транспортної накладної (CMR) № 1781802.

Ухвалою господарського суду Тернопільської області від 24.06.2008 року у даній справі позов Товариства з обмеженою відповідальністю "Горизонт маркетинг-фінанси-логістика" (Horizont marketing-finance-logistika, s.r.o), м. Острава-Моравська Острава, Чеська республіка, залишено без розгляду на підставі п.5 ст. 81 ГПК України.

Постановою Львівського апеляційного господарського суду від 19 листопада 2008 року ухвалу господарського суду Тернопільської області від 24.06.2008 року

скасовано, а справу направлено до господарського суду Тернопільської області для розгляду.

У відповідності до розпорядження в.о. голови господарського суду Тернопільської області Андрушків Г.З. від 25.12.2008р. матеріали судової справи № 9/56-1492 передано на розгляд суду в іншому складі.

Ухвалою господарського суду від 29.12.08р. матеріали справи № 9/56-1492 прийнято до свого провадження з присвоєнням справі номеру 17/140-3571 (9/56-1492) та призначено її розгляд на 27.01.2009р. о 10 год. 40 хв. Одночасно, явку повноважних представників сторін в судовому засіданні визнано судом обов'язковою.

В ході судового розгляду позивач позовні вимоги підтримав повністю, та зазначив, що товар (фарба) був поставлений на умовах FCA (франко-перевізник) Пардубіце. Продавець передав товар перевізнику, вказаному Покупцем, і тим самим виконав свої зобов'язання по поставці товару. Відповідач оплатив вартість товару частково, здійснивши авансовий платіж в сумі 1507,50 Євро, а решта суми - 7720 євро, підлягала оплаті протягом 45 днів від дати оформлення рахунку-фактури.

Протягом лютого -червня 2004 р. фірма "Остаколор" неодноразово зверталася до Відповідача з проханням оплатити борг, проте, визнаючи борг, Відповідач його не оплачував.

27.08.2004 р. фірма "Остаколор" була реорганізована (шляхом злиття) в АТ „АЛІАХЕМ”, який є структурним підрозділом фірми "Сінтезіа". Дана фірма стала правонаступником всіх прав та обов'язків фірми "Остаколор", у тому числі і даного боргового зобов'язання, про що Відповідач був повідомлений листом 04.03.05 р. Відповідач визнав та підтвердив свої грошові зобов'язання перед фірмою "Сінтезіа".

У подальшому, як стверджує Позивач, на підставі договору від 10.05.2007 р. фірма "Сінтезіа" відступила грошову вимогу Товариству "Горизонт маркетинг-фінанси-логістика", про що Відповідач був повідомлений листом від 10.05.2007 р. (отримано представником відповідача Чубак 29.05.2007 р.(а.с. 10-12 том II, 44-46 том I) та повторно листом від 16.01.2008 р.

Оскільки Відповідач визнав борг перед фірмою "Сінтеза" шляхом електронного листування, відповідно своїми діями ТОВ «Теркурій-2»перервав перебіг позовної давності, який за Конвенцією про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу від 14 червня 1974 р. складає чотири роки. Разом з тим, щоб уникнути з боку Відповідача зайвих заперечень щодо пропуску строку позовної давності, заявив клопотання від 30.05.2008 р. про продовження строку з поважних причин, посилаючись на первинний позов, поданий в межах 4-річного строку, 01.02.2008 року. (а.с. 86-91 том I).

Свої доводи Позивач обґрунтовує письмовими поясненнями, обґрунтуваннями до позовної заяви від 27.01.2009 р., відповіддю на заперечення відповідача від 23.02.2009 року, копіями рахунку-фактури (invoice) № 110211643, міжнародної транспортної накладної (CMR) № 1781802, міжнародного розвантажувального документу (накладної) SK 1781818, копіями електронних листів від 04.03.2005 р. та 22.02.2005р., повідомленням про доручення дебіторської заборгованості від 16.01.2008р. та 10.05.2007 р.; копією договору про відступлення боргу від

25.01.2008р. з додатками; випискою з торгового реєстру по фірмі АТ «Синтезія»(Пардубіце Семтін); випискою з торгового реєстру по фірмі ТОВ «Горизонт маркетинг-фінанси-логістика»» (Острава-Сілезька Острава); авізо платежу, що надійшов з-за кордону.

Відповідач у поданих запереченнях на позовну заяву № 09-02/юр від 09.02.09р., вимоги не визнає, посилячись на пропуск позивачем строку позовної давності та на їх необґрунтованість.

Зокрема зазначає, що позивачем при зверненні до господарського суду порушено вимоги статей 8-10 Конвенції ООН про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів від 1974 року, оскільки позов заявлено лише у квітні 2008 року. Обставини, викладені позивачем у клопотанні про продовження строку позовної давності від 30.05.2008р., на думку відповідача, не заслуговують на увагу суду та не є поважними, оскільки у позивача було достатньо часу для звернення до суду за захистом своїх прав та належного оформлення позовних вимог, підготовки документів та збирання доказової бази.

Також на думку відповідача, електронні листи не є належним доказом, оскільки не містять даних, які б могли ідентифікувати автора та підписувача листів. Посилання позивача на авансовий платіж на користь компанії «Остаколор» в розмірі 1 507,50 євро як доказ часткової проплати товару відповідачем в рамках досягнутих домовленостей між сторонами є безпідставним з огляду на те, що копія банківської роздруковки (SWIFT) з відбитком штампу банку, представлена позивачем, не містить жодної інформації, яка давала б підстави вважати відповідний платіж таким, що має значення до даного спору (в рядку 70 роздруковки вказано про деталі платежу: E036379 від 06.10.2003 року), тому неможливо встановити будь-який зв'язок між таким платежем та міжнародними автомобільними накладними (CMR).

У відповідача виникають сумніви стосовно повноважень представника позивача на право представляти інтереси в суді та щодо необхідності легалізації документів, що додані до матеріалів справи. Звертає увагу суду на те, що з рахунку-фактури не вбачається, хто отримав товар, а письмовий договір у Товариства з фірмою постачальником товару по причині знищення документів фінансово-господарської діяльності за період з 2003 по 2004 р. за збігом терміну їх зберігання. Водночас вказує, що Позивачем не надано жодного документу на підтвердження факту поставки продукції та її отримання Товариством за підписом уповноваженої особи від ТОВ "Теркурій-2", що свідчило б про договірні відносини між сторонами. Наводить інші заперечення.

Представник відповідача в судові засідання 17.03.2009 р. не з'явився, клопотань про відкладення розгляду справи не заявив, а причин неявки в судові засідання не повідомив, незважаючи на те, що про дату, час та місце розгляду справи був повідомлений належним чином у встановленому законом порядку (повідомлення про вручення 2198470).

Розглянувши матеріали справи, заслухавши доводи та пояснення представника позивача, оцінивши зібрані по справі докази, господарський суд встановив наступне.

Статтею 4 ГПК визначено, що господарський суд вирішує господарські спори на підставі законодавчих актів України і міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Якщо в міжнародних договорах України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України, то застосовуються правила міжнародного договору. Господарський суд у випадках, передбачених законом або міжнародним договором, застосовує норми права інших держав.

Розділом XV ГПК визначено, що господарські суди України розглядають справи за участю іноземних підприємств та організацій, якщо місцезнаходження відповідача на території України.

Підвідомчість та підсудність справ за участю іноземних підприємств і організацій визначаються за правилами, встановленими статтями 12 -17 ГПК України.

У п. 1 Роз'яснення Президії Вищого господарського суду України від 31.05.2002 р. № 04-5/608 "Про деякі питання практики розгляду справ за участю іноземних підприємств і організацій" зазначено, що за змістом статей 41, 12 - 17, 123 ГПК для іноземних суб'єктів господарської діяльності передбачено національний режим судового процесу для розгляду справ, підвідомчих господарським судам. Оскільки в ГПК відсутній інститут договірної підсудності, заінтересована сторона може звернутись до місцевого господарського суду лише у відповідності з вимогами статей 13 - 16 ГПК про територіальну та виключну підсудність справ, що підлягають розгляду у першій інстанції.

Вирішуючи питання підсудності даного спору, суд керується також приписами ст. 76 Закону України "Про міжнародне приватне право".

Таким чином, суд доходить висновку про підсудність даного спору господарському суду Тернопільської області.

З матеріалів справи, зокрема, міжнародної автомобільної накладної (CMR) № 1781802, вбачається, що відправником товару - органічної фарби, вагою 1776 кг, 18.12. 2003 р. була чеська фірма "Ostacolor AS", Чеська республіка, м. Пардубіце (графа 1 CMR), а перевізником - Міхал Табака, отримувачем - "Теркурій -2 ЛТД", м. Тернопіль, вул. Карпенка, 14/18. (графа 2 CMR).

Відповідно до частини 1 статті 9 Конвенції про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (Женева, 19 травня 1956 р.), до якої 01.08.1983 р. приєднався СРСР, а Україна, згідно статей 6,7 Закону "Про правонаступництво України" стала правонаступником прав та обов'язків Союзу РСР за міжнародними договорами, які не суперечать Конституції України, **вантажна накладна є первинним доказом укладання договору перевезення, умов цього договору і прийняття вантажу перевізником.** За відсутності у накладній обґрунтованих перевізником зауважень існує презумпція того, що вантаж та його пакування були зовнішньо у справному стані в момент прийняття вантажу перевізником, а також кількість вантажних місць, їх маркування та номери відповідали вказівкам у накладній.

Вантажна накладна, як передбачено у частині 1 статті 5 Конвенції складається в трьох оригінальних примірниках, підписаних відправником і перевізником. Ці підписи можуть бути надруковані чи замінені печатками відправника і перевізника, якщо це допускається законодавством країни, в якій складена вантажна накладна.

Перший примірник передається відправнику, другий супроводжує вантаж, а третій - залишається у перевізника.

Таким чином, міжнародна автомобільна накладна (CMR) № 1781802 є лише доказом укладення договору перевезення між відправником та перевізником. Разом з тим, слід визнати, що незважаючи на двосторонній характер договору перевезення, цей договір здійснюється на користь третьої особи - отримувача вантажу, адже після прибуття вантажу на місце, передбачене для його доставки, одержувач має право вимагати від перевізника передачі йому другого примірника вантажної накладної і вантажу в обмін на розписку, а також, якщо виявлена втрата вантажу чи якщо вантаж не прибув після закінчення терміну, одержувач може від свого імені пред'явити перевізнику вимоги, засновані на праві, що витікає з договору перевезення ч. 1 ст. 13 Конвенції).

Про те, що вантаж отримано Відповідачем свідчить відбиток печатки Товариства на міжнародній автомобільній накладній SK 1781818. Доводи Відповідача стосовно того, що міжнародна автомобільна накладна не містить підпису отримувача вантажу підлягають відхиленню судом як неспроможні з огляду на те, що порядок заповнення міжнародної автомобільної накладної законодавчо не встановлений.

Між тим, оцінюючи докази в їх сукупності, суд вважає, що передача товару від Продавця, тобто чеської фірми "Ostacolor AS", покупцю (Відповідачу у справі), відбулася на замовлення останнього, адже товар був доставлений перевізником отримувачу, вказаному у міжнародній автомобільній накладній, на що вказують як відмітки на CMR, так і електронні документи - листування між фірмою "Ostacolor AS" та Відповідачем у справі.

Так, 04.03.2005р. Відповідач своїм електронним листом визнав та підтвердив підприємству Сінтезіа (Synthesia a.s.) своє боргове зобов'язання перед останнім за неоплачену продукцію і тим самим визнав борг у сумі 7720 євро.

Посилання відповідача на ту обставину, що електронні листи не засвідчені належним чином у встановленому законом порядку, не заслуговують на увагу суду, оскільки відповідач не навів суду яким чином, згідно закону, підлягають засвідченню електронні листи.

Натомість, частиною 3 статті 7 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» передбачено у разі, якщо автором створюються ідентичні за документарною інформацією та реквізитами електронного документу та документу на папері, кожен з документів є оригіналом і має однакову юридичну силу. Оригінал електронного документа може бути пред'явлений у візуальній формі відображення, в тому числі у паперовій копії.

Копією документа на папері для електронного документа є візуальне подання електронного документа на папері, яке засвідчене в порядку, встановленому законодавством. При цьому, у відповідності до ст. 8 Закону - юридична сила електронного документа не може бути заперечена виключно через те, що він має електронну форму. Паперова копія електронного листа від 04.03.2005 року, що міститься в матеріалах справи засвідчена печаткою та підписом уповноваженої особи підприємства Сінтезіа (Synthesia a.s.)

Оцінюючи заперечення відповідача з приводу обов'язкової легалізації або ж нотаріально засвідченого перекладу наданих суду документів та посилання

відповідача на п. 7 Роз'яснення Президії Вищого господарського суду України № 04-5/608 від 31.05.2002 р. «Про деякі питання практики розгляду справ за участю іноземних підприємств і організацій»(надалі -Роз'яснення), то суд враховує наступне.

У пункті 8 Роз'яснення Вищого господарського суду України від 31.05.2002 року зазначено, що міжнародними договорами України про правову допомогу може передбачатися надання іноземних офіційних документів без консульської легалізації. Господарський суд має право приймати іноземні офіційні документи без консульської легалізації у випадках, передбачених міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

У відповідності до статті 18 Договору між Україною та Чеською Республікою про правову допомогу в цивільних справах від 28.05.2001 р. документи, складені або засвідчені компетентним органом однієї Договірної Сторони та підтверджені підписом уповноваженої особи й офіційною печаткою, є дійсними на території другої Договірної Сторони без подальшого засвідчення.

Таким чином, враховуючи, що надані суду документи засвідчені підписом та печаткою підприємств, зокрема Сінтезія (Synthesia a.s.) Остаколор Пардубице, а також перекладачами ОСОБА_1 ОСОБА_2, ОСОБА_3 та бюро перекладів «асТра», м. Тернопіль, підстав піддавати сумніву справжність чи відповідність даних у цих документах, немає.

Що тверджені Відповідача про відсутність укладеного між ним та фірмою "Ostacolor AS" письмового договору, то відповідно до статті 48 розділу V "Зобов'язальне право" Договору між Україною та Чеською Республікою про правову допомогу в цивільних справах від 28.05.2001р. правовідносини, що виникають в результаті укладення договорів, регулюються законодавством, яке обирається за згодою їхніх учасників. Якщо учасники не змогли домовитися, ці відносини регулюються законодавством тієї Договірної Сторони, на території якої було укладено договір, за винятком випадків, коли йдеться про спір стосовно нерухомого майна. При цьому, форма договору регулюється законодавством тієї Договірної Сторони, яким регулюється і саме договірне зобов'язання.

Таким чином, відсутність договору, складеного у вигляді єдиного письмового документу, підписаного сторонами, не є визначальним, адже Відповідачем 17 грудня 2003 р. був здійснений платіж у розмірі 1 507,50 євро, що підтверджується відбитком штампу Тернопільської філії АТ "Кредит Банк (Україна)", МФО 338244; Витягом щоденного руху по рахунку № 192333720267 фірми АТ «Остаколор», Авізо платежу, який надійшов з-за кордону (а.с. 103 том I, 17-20 том II), міжнародною транспортною накладною (а.с.93-97 том I), а також електронними документами, у яких визначені дата складання, найменування товару, його кількість, адресати та електронні підписи автора, та підстави проведення платежу (номер рахунку фактури) і згідно з якими **Відповідач визнав існування боргових зобов'язань перед фірмою "Остаколор" та фірмою Сінтезія.**

Разом з тим, за правилами положення параграфу 526 абз.1 закону № 40/1964 Зб. зак. Цивільного кодексу Чеської республіки, як впливає з юридичної довідки від 7 лютого 2008 р. адвокатів Адвокатського бюро "Пишни, Вебер та Партнери", яка надана суду представником Позивача на виконання частини 3 статті 8 Закону України "Про міжнародне приватне право" від 23.06.2005р., фірма "Сінтезія" повинна без зволікань повідомити боржника про передачу дебіторської заборгованості іншій особі -Товариству з обмеженою відповідальністю "Горизонт маркетинг-фінанси-логістика", в іншому випадку боржник позбавляється обов'язку виконувати зобов'язання перед особою, що передає зобов'язання. При цьому Законом не встановлюються особливі вимоги для форми та змісту.

У поданих суду матеріалах міститься повідомлення підприємства «Сінтезія» від 10.05.2007 р., яке Позивач долучив додатково 27.01.2009 р., про передачу боргу в сумі 7720 Євро позивачу у справі -ТОВ Горизонт-маркетинг-фінанси-логістика»із зазначенням адреси, коду, номеру рахунку, міжнародного банківського рахунку, на який підлягає перерахуванню зазначений борг. Даний лист надісланий Відповідачу у справі та отримано ТОВ «Теркурій - ЛТД»29.05.2007 року, про що свідчить поштова квитанція CN 07 (а.с. 12 том II). Таким чином, про відступлення боргу, боржник був повідомлений належним чином, у відповідності до ст. 2 договору про відступлення боргу від 10.05.2007 р. та положень параграфу 524 закону № 40/1964 Зб. зак. Цивільного кодексу ЧР.

Досліджуючи питання пропуску позивачем строку позовної давності, визначеного статтею 8 Конвенції ООН про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів (Нью-Йорк, 1974 року), котрий на думку відповідача, пропущено без поважних причин, відповідно в позові слід відмовити, господарський суд бере до уваги наступне:

Сфера застосування Конвенції визначена в статті 3, згідно приписів якої дана Конвенція застосовується лише в тих випадках, коли комерційні підприємства сторін договору міжнародної купівлі-продажу товарів у момент його укладення перебувають у Договірних державах. Оскільки ця Конвенція не передбачає інше, вона застосовується незалежно від права, яке могло б підлягати застосуванню на підставі норм міжнародного приватного права.

Якщо боржник до закінчення строку позовної давності у письмовій формі визнає своє зобов'язання перед кредитором, то від дня такого визнання розпочинається новий чотирирічний строк давності позову (стаття 20 Конвенції).

Як видно з матеріалів справи, право на позов у фірми «Остаколор», пізніше у правонаступника - АТ «Сінтезія»виникло 01.02.2004 року, відповідно до положень Конвенції, даний строк закінчився 01.02.2008 року. Разом з тим, Відповідач 04.03.2005 року визнав борг перед фірмою "Сінтеза" шляхом електронного листування, відповідно своїми діями ТОВ «Теркурій-2»перервав строк позовної давності, який за Конвенцією про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу від 14 червня 1974 р. складає чотири роки, а відтак, враховуючи, що позов заявлено у квітні 2008 року, то з урахуванням статті 20 Конвенції, слід дійти висновку, що строк позовної давності не пропущений.

Разом з тим, суд вважає за необхідне зазначити, що звернення до господарського суду з позовною заявою 01.02.2008 року, котру повернуто судом без розгляду згідно статті 63 Господарського процесуального кодексу України, з підстав, викладених в ухвалі від 06.02.2008 р., не може вважатися поважною причиною

несвоєчасного звернення до суду за захистом порушених прав з огляду на приписи розділу VII Господарського процесуального кодексу України у разі відсутності доказів, які б свідчили про перебіг строку позовної давності.

Що стосується заперечень відповідача з приводу неналежно оформлених повноважень на ведення справ у суді представником ТОВ "Горизонт маркетинг-фінанси-логістика", то суд відхиляє їх як неспроможні, оскільки в судовому засіданні 27.01.2009 року брав участь керівник Товариства Роман Фронек, особа якого встановлювалася судом, а також відібрано підпис пана Р. Фронек.

Інші заперечення відповідача спростовуються поданими судом доказами та відхиляються за безпідставністю.

Згідно до статей 4, 4-7, 21, 28, 43 Господарського процесуального кодексу України, господарський суд вирішує господарські спори на підставі Конституції України, Закону України "Про господарський суд", цього Кодексу, інших законодавчих актів України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та виносить рішення **за результатами обговорення всіх обставин справи, на підставі оцінених доказів**, що подані сторонами.

У відповідності з пунктом 4 частини третьої статті 129 Конституції України та статті 33 Господарського процесуального кодексу України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог та заперечень. Докази, згідно з ч. 2 ст. 33 ГПК України, повинні подаватись сторонами та іншими учасниками судового процесу.

За таких обставин справи, враховуючи вищевикладене, беручи до уваги, що відповідач не спростував доводи позивача шляхом представлення належних доказів, навпаки суду подано докази знищення всіх бухгалтерських документів ТОВ «Теркурій-2» за 2003-2004 роки у зв'язку із закінченням строку їх зберігання, незважаючи на те, що договірні зобов'язання залишились не виконаними в повному обсязі, суд вважає доводи позивача обґрунтованими, документально доведеними, а відтак, такими, що підлягають до задоволення в сумі 7 720,00 Євро.

Згідно ст. 49 ГПК України державне мито та витрати на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу покладаються судом на відповідача у справі.

У судовому засіданні 17.03.2009 р. за згодою представника позивача оголошено лише вступну та резолютивну частину рішення суду відповідно до ст. 85 ГПК України.

З огляду на наведене, керуючись ст. 124 Конституції України, ст. 6 Закону України «Про судоустрій України», Законом України «Про міжнародне приватне право», Конвенцією про позовну давність у міжнародній купівлі -продажу товарів від 14.06.1974 р., Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг», статтями 4, 22, 33, 34, 43, 44, 49, 81¹, 82, 84, 85, 116, 117 ГПК України, господарський суд, -

ВИРІШИВ:

1. Позовні вимоги задовольнити.

2. Стягнути з Товариства з обмеженою відповідальністю "Теркурій-2", (м. Тернопіль, вул. Карпенка, 14/18, ідент. код 30345236):

- 7 720,00 євро боргу та 77,20 євро державного мита та на користь Товариства з обмеженою відповідальністю "Горизонт маркетинг-фінанси-логістика" (Horizont marketing-finance-logistika, s.r.o), (м. Острава-Моравська Острава, вул. Богумінська, 788/61, Чеська республіка, код 25894749, рахунок account No 213791061/0300 CSOB Ostrava, Hallarava 5, 70200 Ostrava, Czech Republic. SWIFT: CEKOCZPP, IVAN : CZ 220300000000213791061);

-118 грн. витрат на інформаційно - технічне забезпечення судового процесу на користь Товариства з обмеженою відповідальністю "Горизонт маркетинг-фінанси-логістика" (Horizont marketing-finance-logistika, s.r.o), (м. Острава-Моравська Острава, вул. Богумінська, 788/61, Чеська республіка, код 25894749, рахунок account No 213791061/0300 CSOB Ostrava, Hallarava 5, 70200 Ostrava, Czech Republic. SWIFT: CEKOCZPP, IVAN : CZ 220300000000213791061).

Накази видати після набрання рішенням суду законної сили.

На рішення суду, яке не набрало законної сили, сторони мають право подати апеляційну скаргу, а прокурор - апеляційне подання, протягом десяти днів з дня прийняття (підписання) „_26_” березня _____ 2009 р. рішення, через місцевий господарський суд.

Суддя

Н.О. Андрусик

ЛЬВІВСЬКИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД

79010, м.Львів, вул.Личаківська,81

ПОСТАНОВА

18.08.09
1492)

Справа № 17/140-3571(9/56-

Львівський апеляційний господарський суд у складі колегії:

головуючого-судді

Краєвської М.В.

суддів:

Галушко Н.А.

Орищин Г.В.

розглянувши апеляційну скаргу ТзОВ “Теркурій-2” від 06.04.2009 р. вих. № 06-04/юр.

на рішення Господарського суду Тернопільської області від 17.03.2009 р.

у справі № 17/140-3571 (9/56-1492)

за позовом ТзОВ “Горизонт маркетинг-фінанси-логістика” (Horizont marketing-finance-logistika, s.r.o), м.Острава-Моравська Острава, Чеська республіка

до ТзОВ “Теркурій-2”, м.Тернопіль

про стягнення 7 720 ЄВРО за поставлену продукцію

За участю представників сторін:

від позивача –Брик О.М. (представник, довіреність від 22.01.2008 р. без номера в матеріалах справи, а.с.9, Том 1);

від відповідача –Гринчак М.О. (представник, довіреність від 11.08.2009 р. без номера в матеріалах справи)

Представникам сторін роз’яснено їх права й обов’язки, передбачені ст.22 ГПК України. Заяв про відвід суддів не поступало.

Оскільки жодна зі сторін не заявляла клопотання про здійснення технічної фіксації судового процесу, то протокол судового засідання ведеться з дотриманням вимог ст.81-1 ГПК України без забезпечення повного фіксування судового процесу за допомогою звукозаписувального технічного засобу.

Розгляд апеляційної скарги відкладався з підстав, викладених в ухвалі Львівського апеляційного господарського суду від 09.06.2009 р.

Рішенням Господарського суду Тернопільської області від 17.03.2009 р. у справі № 17/140-3571 (9/56-1492) (суддя Андрусик Н.О.) позов задоволено повністю за підставністю й обґрунтованістю.

Відповідач з даним рішенням не погодився, подав апеляційну скаргу, в якій просить рішення місцевого господарського суду скасувати та прийняти нове рішення, яким у задоволенні позову відмовити повністю, з підстав невідповідності висновків, викладених у

рішенні суду першої інстанції, обставинам справи та неправильного застосування норм матеріального права.

Свої вимоги скаржник обґрунтовує тим, зокрема, що в матеріалах справи відсутні будь-які докази щодо його зобов'язань перед фірмою "Ostacolor A.S." фінансового характеру, що є похідним від рахунку-фактури № 110211643 від 18.12.2003 р., а також не містяться дані щодо згоди уповноваженого представника ТзОВ "Теркурій-2" на умови договору купівлі-продажу товару; в матеріалах справи не знаходиться оригінал CMR № 1781818, а на її копії відсутні підписи та печатка фірми "Ostacolor A.S.", а з даних документів неможливо встановити вартість товару, який нібито поставлявся; господарський суд безпідставно не прийняв до уваги заперечення відповідача щодо неотримання товару вагою 1 776 кг за невідомою ціною та щодо невідправлення листа від 04.03.2005 р. про визнання боргу, оскільки такий взагалі не готувався і ним не відправлявся; судом першої інстанції порушено вимоги ст.1 Конвенції 1961 р. в частині легалізації адміністративних документів; Господарський суд Тернопільської області безпідставно покликався на платіж відповідача в розмірі 1 507, 5 ЄВРО на користь фірми "Ostacolor A.S." як на підставу задоволення позову, оскільки його підставою був контракт № E036379 від 06.10.2003 р.; в матеріалах справи відсутні належні докази повідомлення відповідача щодо уступки вимоги боргу на користь позивача; суд першої інстанції безпідставно не застосував позовну давність, оскільки її перебіг починається від дня, коли мало місце порушення договору.

У відзиві на апеляційну скаргу та в судовому засіданні позивач просить рішення суду першої інстанції залишити без змін, а апеляційну скаргу – без задоволення з підстав, викладених у ньому.

Як встановлено судом першої інстанції, за умовами рахунку-фактури № 110211643 від 18.12.2003 р. АТ "OSTACOLOR" (продавець) зобов'язується передати товар (фарбу) вартістю 9 227, 5 ЄВРО вагою 1 600 кг нетто (1 776 кг брутто) (64 ящики по 25 кг на 4 піддонах) у власність "Теркурій-2" ЛТД, а останній – прийняти товар і сплатити за нього аванс у розмірі 1 500 ЄВРО, решта суми – протягом 45 днів від дати оформлення рахунку-фактури, тобто до 01.02.2004 р. (а.с.14, Том 1).

Здійснення завантаження товару підтверджується міжнародною транспортною накладною SK 1781802 від 18.12.2003 р. (а.с.108, Том 1), згідно з якою відправником товару - органічної фарби вагою 1776 кг була чеська фірма "Ostacolor AS", Чеська республіка, м. Пардубіце (графа 1 CMR), перевізником - Міхал Табака, а отримувачем - "Теркурій-2 ЛТД", м. Тернопіль, вул. Карпенка, 14/18 (графа 2 CMR).

Здійснення розвантаження товару й отримання останнього відповідачем підтверджується відбитком печатки ТзОВ "Теркурій-2" на міжнародній транспортній накладній SK 1781818 від 19.12.2003 р. (а.с.93, Том 1), оригінал якої долучений до матеріалів справи.

Факт оплати ТзОВ "Теркурій-2" авансу в розмірі 1 507, 5 ЄВРО підтверджується банківською квитанцією Тернопільської філії АТ "Кредит Банк (Україна)" (а.с.103, Том 1), авізо платежу, який надійшов з-за кордону (а.с.17-18, Том 2), витягом щоденним при руху на рахунку від 17.12.2003 р. (а.с.19-21, Том 2).

Однак зобов'язання по оплаті решти суми в розмірі 7 720 ЄВРО відповідач у встановлений термін не здійснив.

Розглянувши апеляційну скаргу, вивчивши матеріали справи, оцінивши наявні в ній докази, заслухавши пояснення представників сторін, колегія Львівського апеляційного господарського суду вважає, що рішення Господарського суду Тернопільської області від 17.03.2009 р. у справі № 17/140-3571 (9/56-1492) слід залишити без змін, а апеляційну скаргу ТзОВ “Теркурій-2” - без задоволення.

При цьому колегія виходила з наступного.

27.08.2004 р. фірма “Остаколор” була реорганізована (шляхом злиття) в АТ „АЛІАХЕМ” (а.с.34-36, 39-40, Том 1), який є структурним підрозділом фірми “Сінтезіа”. Дана фірма стала правонаступником всіх прав та обов’язків фірми “Остаколор”, у тому числі і даного боргового зобов’язання.

На підставі договору від 10.05.2007 р. (а.с.44-46, Том 1) фірма “Сінтезіа” відступила грошову вимогу товариству "Горизонт маркетинг-фінанси-логістика", про що відповідач був повідомлений листом від 10.05.2007 р. (отримано представником відповідача Чубак 29.05.2007 р. (а.с.10-12, Том 2) та повторно листом від 16.01.2008 р. (а.с.21-22, Том 1).

Оскільки відповідач 04.03.2005 р. (а.с.60-61, Том 1) визнав борг перед фірмою “Сінтеза” шляхом електронного листування, відповідно своїми діями ТзОВ “Теркурій-2” перервав перебіг позовної давності, який за Конвенцією про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу від 14.06.1974 р. становить 4 роки, а відтак, враховуючи, що позов подано у квітні 2008 року, то згідно з ст.20 Конвенції строк позовної давності не пропущений.

Як встановлено в судовому засіданні та вбачається з матеріалів справи, письмовий договір поставки між сторонами не укладався.

Однак відсутність договору в письмовій формі як окремого документа ще не свідчить про відсутність факту укладення між сторонами договору поставки, виникнення спірних правовідносин.

Так, документами, які підтверджують поставку спірного товару, є рахунок-фактура № 110211643 від 18.12.2003 р. (а.с.14, Том 1), в якому встановлені умови поставки товару, які слід розцінювати як істотні умови договору, що є підставою для виникнення у її сторін прав і обов’язків, визначених ним; міжнародними транспортними накладними SK 1781802 від 18.12.2003 р. і SK 1781818, які підтверджують факт виконання поставки товару, зокрема, отримання відповідачем товару та виникнення обов’язку його оплати.

Відповідно до ч.1 ст.9 Конвенції про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (Женева, 19 травня 1956 року), до якої 01.08.1983 р. приєднався СРСР, а Україна згідно з ст.ст.6, 7 Закону “Про правонаступництво України” стала правонаступником прав та обов’язків Союзу РСР за міжнародними договорами, які не суперечать Конституції України, вантажна накладна є первинним доказом укладання договору перевезення, умов цього договору і прийняття вантажу перевізником. За відсутності у накладній обґрунтованих перевізником зауважень існує презумпція того, що вантаж та його пакування були зовнішньо у справному стані в момент прийняття вантажу перевізником, а також кількість вантажних місць, їх маркування та номери відповідали вказівкам у накладній.

Вантажна накладна, як передбачено у ч.1 ст.5 Конвенції, складається в трьох оригінальних примірниках, підписаних відправником і перевізником. Ці підписи можуть бути

надруковані чи замінені печатками відправника і перевізника, якщо це допускається законодавством країни, в якій складена вантажна накладна. Перший примірник передається відправнику, другий супроводжує вантаж, а третій - залишається у перевізника.

Таким чином, міжнародна автомобільна накладна (CMR) № 1781802 є лише доказом укладення договору перевезення між відправником та перевізником. Разом з тим, слід визнати, що незважаючи на двосторонній характер договору перевезення, цей договір здійснюється на користь третьої особи - отримувача вантажу, адже після прибуття вантажу на місце, передбачене для його доставки, одержувач має право вимагати від перевізника передачі йому другого примірника вантажної накладної і вантажу в обмін на розписку, а також, якщо виявлена втрата вантажу чи якщо вантаж не прибув після закінчення терміну, одержувач може від свого імені пред'явити перевізнику вимоги, засновані на праві, що випливає з договору перевезення (ч.1 ст.13 Конвенції).

Про те, що вантаж отримано відповідачем свідчить відбиток печатки товариства на міжнародній автомобільній накладній SK 1781818. Доводи відповідача стосовно того, що міжнародна автомобільна накладна не містить підпису отримувача вантажу, як судом першої, так і судом апеляційної інстанції не беруться до уваги, оскільки порядок заповнення міжнародної автомобільної накладної законодавчо не встановлений.

Між тим, оцінюючи докази в їх сукупності, суди обох інстанцій вважають, що передача товару від продавця, тобто чеської фірми "Ostacolor AS", покупцю (відповідачу у справі), відбулася на замовлення останнього, адже товар був доставлений перевізником отримувачу, вказаному у міжнародній автомобільній накладній, на що вказують як відмітки на CMR, так і електронні документи - листування між фірмою "Ostacolor AS" та відповідачем у справі.

В силу ст.33 ГПК України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог та заперечень. Як суду першої, так і суду апеляційної інстанції відповідачем не подано доказів належного виконання взятих на себе зобов'язань.

Отже, з огляду на вище викладене, колегія Львівського апеляційного господарського суду вважає, що рішення Господарського суду Тернопільської області відповідає матеріалам справи, ґрунтується на чинному законодавстві, доводи скаржника документально необґрунтовані, не базуються на законодавстві, що регулює дані правовідносини, а тому не визнаються такими, що можуть бути підставою для скасування чи зміни оскаржуваного рішення.

Керуючись ст.ст.99, 101, 103, 105 ГПК України, Львівський апеляційний господарський суд

ПОСТАНОВИВ:

1. Рішення Господарського суду Тернопільської області від 17.03.2009 р. у справі № 17/140-3571 (9/56-1492) залишити без змін, а апеляційну скаргу ТзОВ "Теркурій-2" - без задоволення.

2. Постанова набирає законної сили з дня її прийняття.
3. Постанова може бути оскаржена в касаційному порядку.
4. Справу повернути в місцевий господарський суд.

Головуючий-суддя

М.В.Краєвська

Суддя

Н.А.Галушко

Суддя

Г.В.Орищин

ВИЩИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

17 грудня 2009 р.

№ 17/140-3571(9/56-1492)

Вищий господарський суд України у складі колегії суддів:

головуючого судді Добролюбової Т.В.,

суддів Гоголь Т.Г.

Швеця В.О.

розглянувши у відкритому судовому засіданні за участю

представників сторін:

позивача: не з'явилися (повідомлені належним чином)

відповідача: Гринчак М.О. дов. від 11.08.09

касаційну скаргу Товариства з обмеженою відповідальністю "Теркурій-2"

на постанову Львівського апеляційного господарського суду

від 18.08.09

у справі № 17/140-3571(9/51-1492)

за Товариства з обмеженою відповідальністю "Горизонт-маркетинг-фінанси-
позовом логістика"(Horizont marketing-finance-logistika, s.r.o) в особі представника Брик
Оксани Миронівни

до Товариства з обмеженою відповідальністю "Теркурій-2"

про стягнення 7720 ЄВРО за поставлену продукцію

Товариство з обмеженою відповідальністю "Горизонт-маркетинг-фінанси-логістика"(Horizont marketing-finance-logistika, s.r.o) звернулось з позовом до господарського суду Тернопільської області про стягнення з Товариства з обмеженою відповідальністю "Теркурій-2" боргу в сумі 7720,00 ЄВРО за поставлену продукцію, відповідно до виставленого рахунку фактури (invoice) № 110211643 та

Доповідач: суддя Гоголь Т.Г.

міжнародної транспортної накладної (CMR).

Рішенням господарського суду Тернопільської області від 17.03.09 (суддя Андрусик Н.О.) позов задоволено. Стягнуто на користь Товариства з обмеженою відповідальністю "Горизонт-маркетинг-фінанси-логістика"(Horizont marketing-finance-logistika, s.r.o) з Товариства з обмеженою відповідальністю "Теркурій-2" борг в сумі 7720,00 євро. Рішення суду вмотивовано доведеністю позовних вимог, а саме, що відповідач отримав вантаж, про що свідчить відбиток печатки Товариства з обмеженою відповідальністю "Теркурій-2", проте останнім сплачено лише авансовий платіж в сумі 1507,50 євро.

Постановою Львівського апеляційного господарського суду від 18.08.09 (судді Краєвська М.В., Галушко Н.А., Оришин Г.В.) рішення господарського суду Тернопільської області від 17.03.09 залишено без змін з тих же підстав.

До Вищого господарського суду України з касаційною скаргою звернулось Товариство з обмеженою відповідальністю "Теркурій-2" в якій просить рішення господарського суду Тернопільської області від 17.03.09 та постанову Львівського апеляційного господарського суду від 18.08.09 скасувати, прийняти нове рішення, яким в позові відмовити. Скаржник зазначає, що судові рішення прийняті з порушенням норм матеріального та процесуального права, зокрема, статті 207 Цивільного кодексу України. Відповідач не скористався правом надання відзиву на касаційну скаргу.

Заслухавши доповідь судді Гоголь Т.Г., присутнього в судовому засіданні представника відповідача, перевіrivши наявні матеріали справи на предмет повноти їх встановлення в рішеннях судів попередніх інстанцій, правильності застосування норм матеріального та процесуального права, Вищий господарський суд України вважає, що касаційна скарга не підлягає задоволенню з наступних підстав.

Відповідно до частини 1 статті 1117 Господарського процесуального кодексу України касаційна інстанція не має права встановлювати або вважати доведеними обставини, що не були встановлені у рішенні або постанові господарського суду чи відхилені ним, вирішувати питання про достовірність того чи іншого доказу, про перевагу одних доказів над іншими, збирати нові докази або додатково перевіряти докази, а перевіряє застосування судами приписів матеріального і процесуального законодавства.

Господарськими судами попередніх інстанцій встановлено, що фірма "Остаколор" була реорганізована (шляхом злиття) в Комерційне товариство АТ "АЛІАХЕМ", який є структурним підрозділом фірми "Сінтезіа". Зазначена фірма стала правонаступником всіх прав та обов'язків фірми "Остаколор", у тому числі і боргового зобов'язання відповідача. Судами встановлено, що на підставі договору від 10.05.07, фірма "Сінтезіа" відступила грошову вимогу у сумі 7720,00 ЄВРО Товариству з обмеженою відповідальністю "Горизонт маркетинг-фінанси-логістика", про що було повідомлено відповідача. В процесі розгляду справи, судами попередніх інстанцій було встановлено, що на підставі транспортної накладної SK 1781818 (CMR), фірма "Остаколор" поставила відповідачу товар – фарбу, вагою 1600 кг. На підставі зазначеної транспортної накладної, відправник, фірма "Остаколор", виставив рахунок-фактуру № 110211645 від 18.12.03, в якій зазначив кількість поставленого товару, його ціну, суму та строк його оплати. Суди встановили, що зазначений рахунок-фактура містить відбиток печатки Товариства з обмеженою відповідальністю "Теркурій-2", що свідчить про отримання останнім товару. Отримання відповідачем товару, крім того, підтверджено електронними документами - листуванням між фірмою "Остаколор" та відповідачем у справі. Зокрема, листом від 04.03.05, відповідач визнав борг у сумі 7720,00 ЄВРО перед фірмою "Сінтезіа". Судами також встановлено, що Товариством з обмеженою відповідальністю "Теркурій-2", було сплачено лише аванс за поставлений товар у сумі 1507,5 ЄВРО. Решта суми – 7720,00 ЄВРО відповідачем, в обумовлений сторонами термін, не сплачена.

Згідно з вимогами статті 181 Господарського кодексу України, господарський договір, як правило, укладається шляхом складання єдиного документу, підписаного сторонами і скріпленого печатками, однак, крім того, договірні відносини між сторонами можуть бути встановлені спрощеним способом - шляхом обміну документами за допомогою поштового, телеграфного, телетайпного, телефонного, електронного або іншого зв'язку, що дозволяє вірогідно установити, що документ виходить від сторони за

договором. Письмовою формою договору визнається також підтвердження прийняття до виконання замовлення покупця. Відтак, суди попередніх інстанцій дійшли обґрунтованого висновку, що відсутність договору в письмовій формі, як окремого документа, не свідчить про відсутність факту укладання між сторонами договору поставки та виникнення зобов'язань. Поняття зобов'язання та підстави його виникнення визначені статтею 509 Цивільного кодексу України. За приписами наведеної норми зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку. Згідно приписів статті 525 Цивільного кодексу України, одностороння відмова від зобов'язання або одностороння зміна його умов не допускається, якщо інше не встановлене договором або законом. Стаття 526 цього Кодексу визначає загальні умови виконання зобов'язання. В розумінні наведеної норми зобов'язання має виконуватися належним чином і в установлений строк відповідно до вимог договору, Цивільного кодексу України, інших актів цивільного законодавства. Аналогічні вимоги до виконання господарських зобов'язань закріплені і в статті 193 Господарського кодексу України, за приписами якої суб'єкти господарювання та інші учасники господарських відносин повинні виконувати господарські зобов'язання належним чином відповідно до закону, інших правових актів, договору, а за відсутності конкретних вимог щодо виконання зобов'язання - відповідно до вимог, що у певних умовах звичайно ставляться. Кожна сторона повинна вжити усіх заходів, необхідних для належного виконання нею зобов'язання, враховуючи інтереси другої сторони та забезпечення загальногосподарського інтересу. Відповідно до частини 1 статті 9 Конвенції про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (Женева, 19 травня 1956 року), до якої 01.08.83 приєднався СРСР, а Україна згідно з статей 6, 7 Закону "Про правонаступництво України" стала правонаступником прав та обов'язків Союзу РСР за міжнародними договорами, які не суперечать Конституції України, вантажна накладна є первинним доказом укладання договору перевезення, умов цього договору і прийняття вантажу перевізником. За відсутності у накладній обґрунтованих перевізником зауважень існує презумпція того, що вантаж та його пакування були зовнішньо у справному стані в момент прийняття вантажу перевізником, а також кількість вантажних місць, їх маркування та номери відповідали вказівкам у накладній. Вантажна накладна, як передбачено у частині 1 статті 5 Конвенції, складається в трьох оригінальних примірниках, підписаних відправником і перевізником. Ці підписи можуть бути надруковані чи замінені печатками відправника і перевізника, якщо це допускається законодавством країни, в якій складена вантажна накладна. Перший примірник передається відправнику, другий супроводжує вантаж, а третій - залишається у перевізника. Так, міжнародна автомобільна накладна (CMR) № 1781818 є доказом укладання договору перевезення між відправником та перевізником. Порядок заповнення міжнародної автомобільної накладної законодавством не встановлений. Отже, оскільки попередніми судовими інстанціями встановлено, що відповідач отримав товар, відвантажений по накладній SK 1781818 (CMR), суди прийшли до обґрунтованого висновку щодо задоволення позовних вимог. Інші доводи скаржника не приймаються до уваги судовою колегією, оскільки вони зводяться до переоцінки доказів у справі. Правова оцінка обставин та достовірності доказів є виключною прерогативою суду першої та апеляційної інстанцій.

З огляду на викладене, Вищий господарський суд України вважає, що фактичні обставини справи встановлено господарськими судами попередніх інстанцій на основі повного і об'єктивного дослідження поданих доказів, висновки відповідають цим обставинам і їм надана правильна юридична оцінка з правильним застосуванням норм матеріального і

процесуального права, тому у касаційної інстанції відсутні підстави для скасування прийнятих у справі рішень.

Керуючись статтями 108, 1115, 1117, 1119, 11111 Господарського процесуального кодексу України, Вищий господарський суд України,

ПОСТАНОВИВ:

Постанову Львівського апеляційного господарського суду від 18.08.09 у справі № 17/140-3571(9/51-1492) - залишити без змін.

Касаційну скаргу Товариства з обмеженою відповідальністю "Теркурій-2" –
без задоволення.

Головуючий суддя Т.Добролюбова